

Brynhild, Norrtälje

ID: 6867 · Bekræftet position

www.vragguiden.dk/vrag/6867

Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84

59:59,537N 18:54,268E

ED50

59:59,559N 18:54,337E

Dybde (top)

Ukendt

Dybde (bund)

Ukendt

Stævnretning

Ukendt

Afstand til kyst

1,0 km

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L2013:4300 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 13-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 59:59,537N 18:54,268E **Område:** Norrtälje, Stockholm [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/376449ac-a76a-4eb5-9524-1c265e424c3f) ### Dansk sammendrag Stålmotorsejleren Henny på 77 bruttoton var bygget for værftets egen regning og tilhørte den mindste serie stålmotorsejlere, som Krupp byggede efter krigens afslutning. I 1921 blev hun solgt til skipper Anton Mortensen i Odense og i 1930 til Eric Hellman i Kalmar. Efter flere svenske ejerskifter og et havari i efteråret 1947 blev hun i januar 1948 købt af forsikringsselskabet for 5.000 kroner af AB Möller och Persson og i juni 1949 solgt til tandlægen Folke Andersson i Vaxholm. Andersson var dog kun stråmand for den egentlige ejer, den finske søkaptajn Torsten Fock. Hennys sidste rejse skulle formelt gå fra Vaxholm til Örnsköldsvik. Tidligere samme uge havde et værftsophold vist, at skibet krævede omfattende reparationer, og Fock besluttede derfor at sænke det. Ud for Gamla Grisslehamn slog han et koben gennem skibsbunden og gik i redningsbåden. Fiskerne Nils og Tore Jonasson, der bjærgede drivende tømmer i området, antog først Henny for fartøjet Eistra Salt, som skulle være på prøv fiskeri i nærheden. Da de nærmede sig, krængede Henny pludseligt over, hvorefter stævnen rejste sig, og skibet sank. Fiskerne anmeldte forliset, og politiet fandt Fock på Centralhotellet i Älmsta. Under retssagen hævdede han, at skibet havde været læk, og at han havde gjort alt for at redde det, men fiskernes vidneudsagn førte til, at han blev dømt for forsikringsbedrageri og fik en langvarig fængselsstraf. Vraget blev fundet i foråret 1997 ud for Gamla Grisslehamn ved en tilfældighed under en sidesøgende sonarafsøgning efter dampskibet Brynhild og blev efterfølgende dykket. Det var meget intakt: dækket og bovsprydet var bevaret, lugedækslerne manglede, en mast lå langs bagbord side, og styrehuset var styrtet sammen med rat og kompas liggende på gulvet. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Status: Vraket är mycket intakt. Styrhytten har rasat samman och på dess golv ligger ratten och en kompass. I fören är bogsprötet bevarat i ursprungligt läge. Däcket är helt intakt medan lastluckorna är borta. Längs babordssidan ligger en mast (status 1997). Bärgning: Vraket påträffades av en slump vid en side scan sonarkörning. Syftet med körningen var att hitta ångaren Brynhild. Historik: Byggdes med namnet Henny för varvets egen räkning och ingick i den minsta serien stålmotorseglare som Krupp byggde efter krigsslutet. 1921 såldes hon till skipper Anton Mortensen, Odense. 1930 inköptes hon till Sverige av Eric Hellman, Kalmar, som lät henne behålla sitt namn. I augusti 1946 såldes hon till Rederi AB Henny, Stockholm för 37 000 kronor. I september 1947 såldes hon till AB Möller och Co, Stockholm. Hösten 1947 råkade Henny ut för haveri och inköptes från försäkringsbolaget i januari 1948 för fem tusen kronor av AB Möller och Persson, Stockholm. I juni 1949 såldes hon vidare till tandläkaren Folke Andersson i Vaxholm. Försäkringsbedrägeri. Befälhavaren kapten Fock dömdes och fick ett långvarigt fängelsestraff. Henny hittad och dykt. Händelseförlopp: Hennys sista resa skulle formellt gå från Vaxholm till Örnsköldsvik. Den siste ägaren Folke Andersson var endast en bulvan och ombord på fartyget fanns den riktige ägaren, den finske sjökaptanen Torsten Fock. Henny hade legat på varv tidigare samma vecka och det hade visat sig att hon var i

behov av en omfattande reparation. Fock hade då bestämt sig för att sänka fartyget istället, varför han när man var i höjd med Gamla Grisslehamn satte ett spett i fartygets botten och räddade sig i livbåten. Vid denna tidpunkt befann sig fiskarna Nils och Tore Jonasson i vattnen och bärgade virke som låg och flöt i området. De trodde att Henny var fartyget Eistra Salt som skulle ligga och provfiska i närheten. När de båda fiskarna närmade sig fartyget lade sig Henny plötsligt på sida. Strax därefter vände fören i vädret och fartyget försvann i djupet. De båda fiskarna anmälde förlisningen till polisen, som återfann kapten Fock på centralhotellet i Älmsta där han tagit in. I den påföljande rättegången hävdade Fock att fartyget var läck och att han lämnat det strax före det sjönk och därmed gjort allt för att rädda Henny. De båda fiskarna kunde vittna om motsatsen varför Fock fick ett långt fängelsestraff. Övrigt: Stålfartyget på 77 bruttoton hittades våren 1997 utanför Gamla Grisslehamn. **Alternative navne:** - HENNY **Orientering:** Ålands hav, Gamla Grisslehamn **Placering:** Synlig over havbunden **Antikvarisk vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Lokationen er ikke undersøgt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Framdrivning: Maskin, Segel - Material: Järn/stål **Skriftlige kilder:** - Litteraturhänvisning: Jallai A. 1997 Henny af Vaxholm, Dyk, nr 6 - Norrtälje tidning 1997 06 12 - Dyk, 10-99 - Skeppslista: Sveriges skeppslista 1947 - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 536:032 **Registreringsaktivitet:** Migrering 2018-08-27 **Publiceret:** 27-08-2018 **Senest ændret:** 27-08-2018 **Registreringsgrundlag:** Sjøkort **Målemetode:** Manuell inprickning **Positionsfejlmargin:** 10 m **Indlæsningsusikkerhed:** 50 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 13-09-2026